وزارت معارف

دری

صنف چهارم

برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ ش

دری صنف چهارم (برای مکاتب پشتو زبان)

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی — دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې — هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی — د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو — د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي — پامیریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي — هم ایماق، هم پشه یان
دا هېواد به تل ځلیږي — لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به — لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مو دی رهبر — وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

دری

صنف چهارم

برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ . ش.

مشخصات کتاب

مضمون: دری

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش دری نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: چهارم برای مکاتب پشتو زبان

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۸ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه: مطبعهٔ بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

حق طبع، توزیع و فروش کتاب‌های درسی برای وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان محفوظ است. خرید و فروش آن در بازار ممنوع بوده و با متخلفان برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادهٔ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندهٔ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادهٔ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست عنوان ها

الفبا

هدف: آموختن، خواندن و نوشتن حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱. با کدام یک از حرف‌های الفبا آشنا استید؟
۲. کدام یک از حرف‌های زیر را خوانده می‌توانید؟

آ	ا	ب	پ	ت
ث	ج	چ	ح	خ
د	ذ	ر	ز	ژ
س	ش	ص	ض	ط
ظ	ع	غ	ف	ق
ک	گ	ل	م	ن
و	هـ	ی		

درس
اول

الله جَلَّ جَلالُهُ

هدف: خواندن، نوشتن، محاوره و تلفظ درست کلمه‌ها

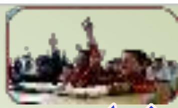
پرسش‌ها

۱. گفته می‌توانید کی ما را پیدا کرده است؟

۲. کی لایق عبادت است؟

الله جَلَّ جَلالُهُ یک است.شریک و مانند ندارد.

الله جَلَّ جَلالُهُ زمین، آسمان، آفتاب، مهتاب، ستاره‌گان، ما و تمام جهان را آفریده است.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمۀ الله‌ﷻ را در جملۀ مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.
- کلمه‌هایی را که حرف «الف» در آن به کار رفته است از متن درس بیرون نویس کنید.
- کلمه‌هایی: «آسمان، آفتاب، ستاره‌گان و آفریده» را به حرف‌ها تجزیه نموده روی تخته بنویسید.

بشنو و بگو

۱- کی را عبادت می‌کنیم؟

۲- زمین، آسمان و جهان را کی پیدا کرده است؟

- **محاوره کنید.**

حامد: کی لایق عبادت است؟

حمید: الله‌ﷻ لایق عبادت است چرا که شریک و مانند ندارد.

حامد: وقتی به آسمان نگاه می‌کنی چه می‌بینی؟

حمید: وقتی به آسمان نگاه می‌کنم، ماه، ستاره‌ها، خورشید را می‌بینم.

حامد: خدایا ! شکر که این همه را آفریدی.

حامد: به زمین نگاه می‌کنی چه می‌بینی؟

حمید: وقتی به زمین نگاه می‌کنم کوه‌ها، دریاها، دشت‌ها و .... را می‌بینم.

حامد: می‌دانی این همه نعمت‌ها را به ما کی بخشیده است؟

حمید: بلی، این همه نعمت‌ها را به ما، خداﷻ بخشیده است.

حامد: ای خدای مهربان! ما را یاری کن تا فقط ترا پرستش کنیم و در راه رضای تو قدم برداریم.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
دوم

حضرت محمد ﷺ

هدف: خواندن، نوشتن، محاوره و تلفظ درست کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. در بارۀ حضرت محمد ﷺ چه می‌دانید؟
۳. قرآن کریم برای کی نازل شده است؟

حضرت محمد ﷺ آخرین پیامبران است.

ما اُمت حضرت محمد ﷺ استیم.

قرآن‌کریم برای حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

حضـ - رت

نا - زل

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- جمله‌های زیر را مرتب نموده روی تخته بنویسید:

❋ ما، است، پیامبر، حضرت محمد ﷺ.

❋ قرآن کریم، شده، است، برای، حضرت محمد ﷺ. نازل.

- جمله‌های زیر را روی تخته املا بنویسید:

❋ حضرت محمد ﷺ پیامبرما است.

❋ قرآن کریم برای حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

بشنو و بگو

۱- آخرین پیامبران کیست؟

۲- ما اُمت کی استیم؟

۳- قرآن کریم برای کی نازل شده است؟

- **محاوره زیر را در صنف اجرا کنید:**

عبدالله: ما اُمت کی استیم؟

بلال: ما اُمت حضرت محمد ﷺ استیم.

عبدالله: آخرین پیامبران کی است؟

بلال: آخرین پیامبران حضرت محمد ﷺ است.

عبدالله: قرآن کریم برای کدام پیامبر نازل شده است؟

بلال: قرآن کریم برای حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

کارخانه‌گی

در مورد حضرت محمد ﷺ دو جمله در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس سوم

معرفی شویم

هدف: آشنا شدن شاگردان با تلفظ و کاربرد درست کلمه‌ها در جمله

من ، ما ، تو ، شما ، او ،آن‌ها

پرسش‌ها

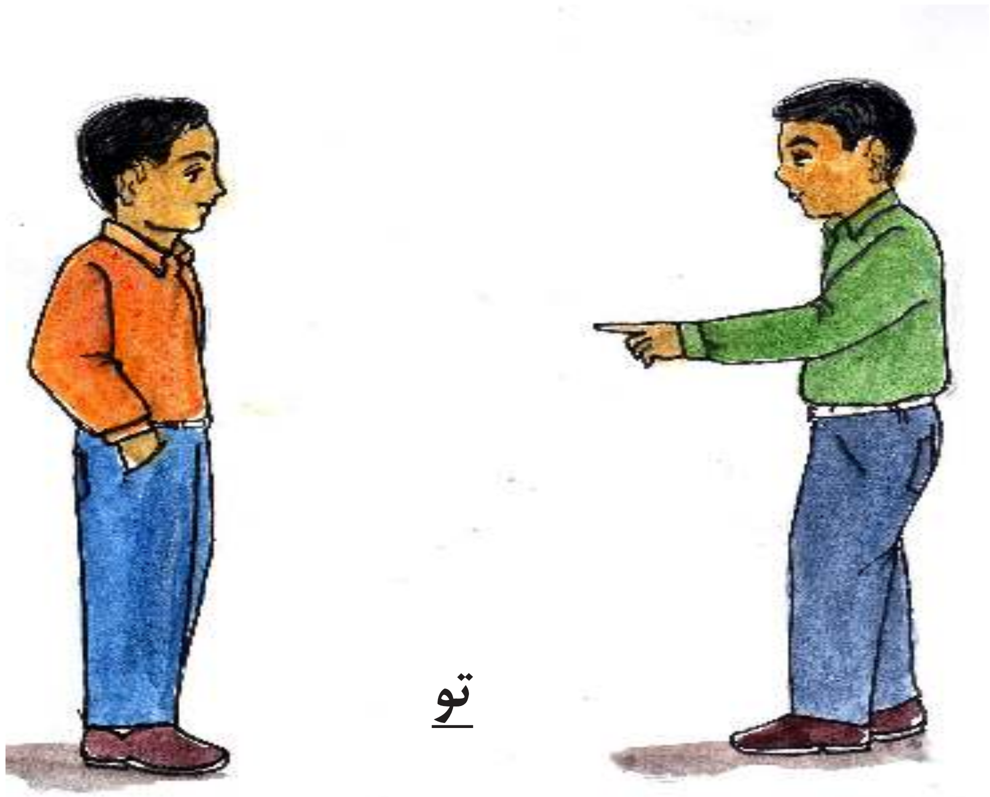
آیا می‌توانید کلمه‌های بالا را بخوانید؟

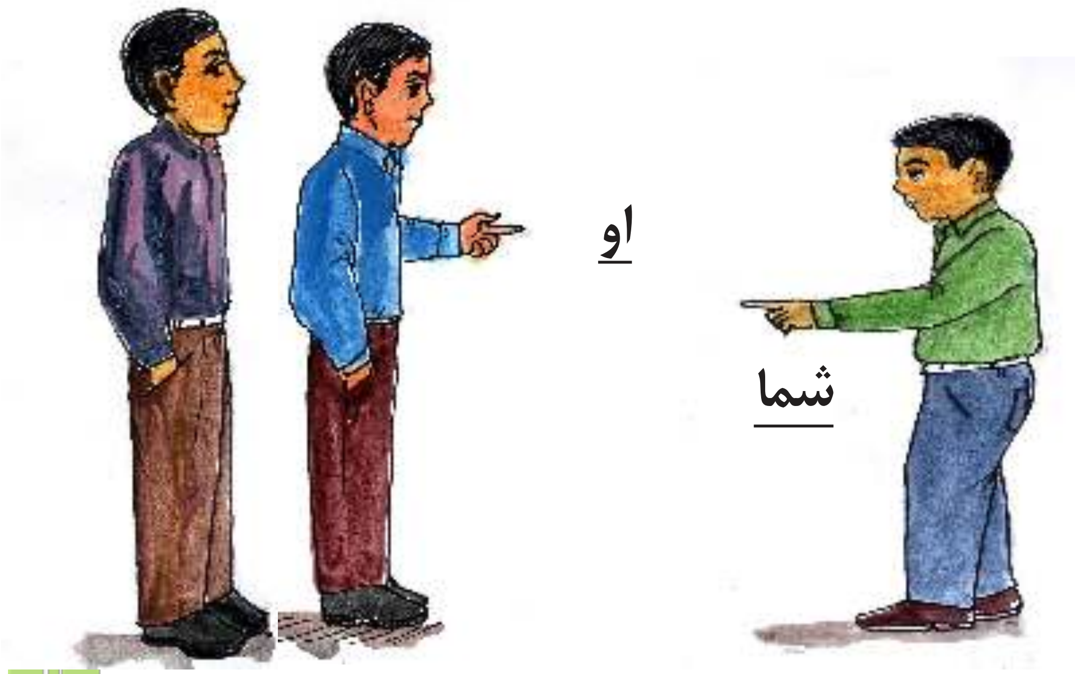

من

ما

تو

او
شما

آن‌ها یا ایشان

شما

نام من شریف است.

نام من نجیبه است.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- به خواندن متن درس و تلفظ درست آن دقت کنید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید و روی تخته بنویسید.
- با یکی از کلمه‌های: «من، ما، تو، شما، او و آن‌ها » جمله بسازید و روی تخته بنویسید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل نموده درکتابچه‌های خود بنویسید:

❋ «من» درس می‌خوانم.

❋ « تو» درس می‌خوانی.

❋ « او» درس می‌خواند.

❋ « ما» درس می ....

❋ «شما» درس می ....

❋ «آن‌ها» درس می ....

بشنو و بگو

- هر کدام به نوبت خود را معرفی کنید.
- **محاوره کنید.**

شبنم: نام شما چیست؟

شمیم: نام من شمیم است.

شبنم: تو در کدام صنف درس می‌خوانی؟

شمیم: من در صنف چهارم درس می‌خوانم.

شبنم: آسیه در کدام مکتب درس می‌خواند؟

شمیم: او در مکتب سید جمال الدین افغان درس می‌خواند.

شبنم: شمیم جان تشکر، از معرفی با شما خوش شدم خدا حافظ.

کارخانه‌گی

کلمه‌های: « من، ما، تو، شما، او، آن‌ها و ایشان» را در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
چهارم

آب

هدف: خواندن، نوشتن، محاوره، ترکیب و تجزیهٔ کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه را می‌بینید؟
۲. آیا بدون آب می‌توانیم زنده‌گی کنیم؟

آب دادن ثواب دارد.
فرید به وحید آب داد.
بدون آب زنده‌گی کرده نمی‌توانیم.

آ ← **هو** / **لو** / **واز**

آفـ – تاب
آ – هو
آ – لو

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌هایی را که حرف « آ » در آن آمده است درست تلفظ نمایید.

• کلمه‌های «آفتاب، آهو و آلو» را بخوانید و هجا نمایید.

• کلمه‌هایی را که حرف « آ » در آن آمده باشد روی تخته بنویسید.

• با استفاده از حرف « آ » کلمه بسازید مانند:

❊ آ– رام

❊ آ – باد

بشنو و بگو

• چند کلمه بگویید که حرف «آ» در آن آمده باشد.

چرا بدون آب نمی توانیم زنده‌گی کنیم؟

• از دو شاگرد بخواهید محاورۀ زیر را در صنف تمرین کنند:

قدسیه: فرید به کی آب داد؟

فرشته: فرید به وحید آب داد.

قدسیه: چرا فرید به وحید آب داد؟

فرشته: برای این‌که آب دادن، ثواب دارد.

قدسیه: بدون آب می‌توانیم زنده‌گی کنیم؟

فرشته: نخیر، بدون آب زنده‌گی کرده نمی‌توانیم.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
پنجم

انار

هدف: خواندن، نوشتن ، محاوره و هجای کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. آیا انار خورده‌اید، چه رنگ دارد؟
۲. انار در زمین کشت می‌شود یا درخت دارد؟

انار دانه دارد.
پدر انار آورد.
من انار را خوش دارم.
انار به صحت فایده دارد.

ا — نار — انار
ا — بر — ابر

ا – نار
دا– نه

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و بخوانید:

❋ انار

❋ دانه

❋ ابر

❋ آورد

❋ دارد

جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نمایید.

انار
فایده
دانه

❋ پدر ________ آورد.

❋ انار ________ دارد.

❋ انار به صحت ________ دارد.

کلمه‌های زیر را به حرف‌ها تجزیه نموده و در کتابچه های خود بنویسید.

خوش

انار

صحت

فایده

دانه

از شاگردان بخواهید هر کدام تصویر یک میوه را روی تخته بکشند.

• نام تصویرهای زیر را روی تخته بنویسید:

بشنو و بگو

۱- کی انار را خوش دارد؟

۲- چرا انار می‌خوریم؟

۳- در بارهٔ انار دو جمله بگویید.

۴- انار به صحت چه فایده دارد؟

۵- کلمهٔ «انار» از چند حرف ترکیب شده است؟

۶- تصویر های زیر را ببینید و تصویر انار را پیدا کنید.

• محاوره کنید:

کریم: انار چه دارد؟

حمید: انار دانه دارد.

کریم: کی انار آورد؟

حمید: ماما انار آورد.

کریم : انار را خوش داری؟

حمید : بلی، انار را خوش دارم؛ چون خوردن آن به صحت فایده دارد.

کارخانه‌گی

چند کلمه در کتابچه‌های خود بنویسید که حرف « ا » در آن به کار رفته باشد.

درس ششم

توپ

هدف: خواندن، نوشتن، سخن گفتن و ترکیب و تجزیهٔ کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. پدر برای کی توپ آورد؟

پدر توپ آورد.
پوپل با توپ بازی می‌کند.
پوپل توپ بازی را خوش دارد.

پـ ← که – پکه
پـ ← شه – پشه
پـ ← در – پدر

پـ – شک
پو – پل

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- حرف «پ» را با حرف‌های دیگر ترکیب کرده کلمه بسازید و روی تخته بنویسید.

* طور مثال: پ+ ن+ س+ل= پنسل

- کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید و حرف «پ» را در آن مشخص کنید.

پیاز

چپلی

کتاب

پیاله

برف

پشک

- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید.

الف: پدر ______ آورد.

ب: پوپل با ______ بازی می کند.

توپ	مطالعه
ساعت	توپ

از حرف‌های داده شدهٔ زیر کلمه بسازید.

* بـ - ـا - ز - ی

* خـ ـو - ش

* پـ - ـو - پـ - ـل

* پـ - ـشـ - ـک

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا داده تلفظ درست کلمه‌ها را بیاموزید.
- حرف آخر کلمهٔ «توپ» را بگویید.
- حرف «پ» چند بار در کلمه‌های متن آمده است؟
- چرا پوپل توپ بازی را خوش دارد؟
- **محاوره کنید:**

احمد: کی توپ را آورد ؟

محمود: پدر توپ را آورد.

احمد: پوپل، با توپ چه می‌کند؟

محمود: پوپل، با توپ بازی می‌کند.

احمد: پوپل، توپ بازی را خوش دارد؟

محمود: بلی، پوپل توپ بازی را بسیار خوش دارد.

• تصویرهای زیر را ببینید و بگویید با هم چه ارتباط دارند؟

کارخانه‌گی

دو سطر متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
هفتم

ثواب

هدف: خواندن، نوشتن، سخن گفتن و ترکیب، تجزیه و تشخیص کلمه‌های هم شکل

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. عثمان به کی سلام داد؟
۳. شما به چه کسانی سلام می دهید؟

سلام دادن ثواب دارد.
عثمان به پدر غیاث سلام داد.
ثریا و غیاث به همه سلام می‌دهند.

ثـ < واب - ثواب
ثـ < ر-یا - ثریا

ثـ - واب
غـ - یاث

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های: «ثواب، غیاث، سلام و عثمان» را بخوانید و به حرف‌ها تجزیه نموده روی تخته بنویسید.
- جملهٔ زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایید:

❊ ثریا و .... به همه.............................می دهند.

- کلمه‌های هم آواز و هم شکل را با هم وصل کنید.

غیاث	ثمر
ثواب	غیاث
ثریا	ثور
ثور	ثواب
ثمر	ثریا

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
- کلمه‌های «ثواب، غیاث و ثریا» را هجا نمایید.
- **محاوره کنید:**

عثمان: السلامُ علیکم و رحمة الله و برکاته!

غیاث: علیکم السلام

عثمان: ما چرا به یکدیگر سلام می دهیم؟

غیاث: سلام دادن ثواب دارد.

عثمان: عثمان به کی سلام داد؟

غیاث: عثمان به پدر من سلام داد.

عثمان: به کی ها باید سلام بدهیم؟

غیاث: برای همه سلام بدهیم.

کارخانه‌گی

کلمه‌هایی را از متن درس پیدا کنید که حرف «ث» در آن به کار رفته باشد و در کتابچه‌های تان بنویسید.

درس
هشتم

جواری

هدف: خواندن، نوشتن، سخن گفتن و تلفظ درست کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. آیا جواری خورده‌اید؟
۳. جواری در زمین کشت می‌شود یا درخت دارد؟

جواری در زمین کشت می‌شود.

سراج برای نجیبه جواری آورد.

جمیله در جمع کردن جواری با نجیب کمک کرد.

جـ	واب - جواب	سـ - راج
	لیل - جلیل	جـ - وا - ری
	وا-ری - جواری	جـ - میـ - له

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمهٔ «جواری» را به حرف‌ها تجزیه کنید و روی تخته بنویسید.
- جملهٔ اول متن درس را روی تخته املا بنویسید.
- از حرف‌های داده شده کلمه‌های مناسب بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

❋ س، ر، ا، ج

❋ ن، ج، ی، ب

❋ ج، م، ی، ل، ه

❋ ک، م ،ک

❋ ز، م، ی،ن

- کلمه‌های داده شده را به حرف‌ها تجزیه کنید.

❋ کشت

❋ جمع

❋ زمین

❋ کمک

❋ سراج

❋ جواری

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس و تلفظ درست کلمه‌ها دقیق گوش فرا دهید.

۱- چند کلمه را نام ببرید که در آن حرف «ج» به کار رفته باشد.

۲- کلمه‌های جمیله، جواری و سراج را هجا کنید.

۳- در کدام کلمه‌های متن، حرف «ج» به کار رفته است؟

۴- سه کلمه بگویید که حرف «ج» در آخر آن آمده باشد.

۵- چندکلمه بگویید که حرف «ج» در شروع، وسط و آخر آن‌ها به کار رفته باشد.

مانند:

جواری	نجیبه	سراج

• محاورۀ زیر را در صنف اجرا کنید:

جمیله: جواری خورده‌ای؟

منیژه: بلی، من جواری را خوش دارم.

جمیله: جواری در زمین کشت می‌شود یا درخت دارد؟

منیژه: جواری، مانند: گندم و جو در زمین کشت می‌شود.

جمیله: در جمع کردن جواری کی با نجیب کمک کرد؟

منیژه: جمیله در جمع کردن جواری با نجیب کمک کرد.

• شکل‌های زیر را نام گرفته و بگوییدکه حرف «ج» در کدام قسمت کلمه‌ها واقع شده است:

کارخانه‌گی

متن درس را درکتابچه‌های تان بنویسید.

درس
نهم

چاه

هدف: خواندن، نوشتن و تلفظ درست کلمه‌هاو هجای آن‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. شما چاه را دیده اید؟
۳. در میان شما چه‌کسی در حویلی خود چاه آب دارد؟

چاه آب پاک دارد.
بچه‌ها از چاه آب آوردند.
خالد برای چاه سرپوش ساخت.

چهار ← **مغز - چهارمغز**
چهار ← **پا-یی - چهارپایی**

بـ-چـه
چپـ-لی
چایـ- نک

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید.

• کلمه‌های که حرف «چ» در آن به کار رفته است، از متن درس دریافت نموده و کلمه‌هایی: «چپلی، چاینک، چهارمغز» را هجا کنید.

• حرف‌هایی: «پ، ق، ف» را در کلمه‌های مناسب به کار برده روی تخته بنویسید.

• جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل چوکات تکمیل کنید:

سرپوش
چاه

❋ ....آب پاک دارد.

❋ خالد برای چاه ....ساخت.

• تصویرهای زیر را ببینید و نام آن‌ها را در کتابچه‌های خود بنویسید:

بشنو و بگو

• به تلفظ درست کلمه‌ها با دقت گوش فرا دهید.

۱- از چند کلمه نام ببرید که حرف «چ» در آن به کار رفته باشد.

۲- چرا خالد برای چاه سرپوش ساخت؟

• محاوره زیر را در صنف اجرا کنید:

فرزانه: چاه چه دارد؟

خالده: چاه آب پاک دارد.

فرزانه: بچه ها از کجا آب آوردند؟

خالده: بچه ها از چاه آب آورند.

فرزانه:کی برای چاه سرپوش ساخت؟

خالده: خالد برای چاه سرپوش ساخت.

کارخانه‌گی

دو جمله در کتابچه‌های تان بنویسید که کلمهٔ «چاه» در آن به کار رفته باشد.

درس
دهم

حج

هدف: خواندن، نوشتن، تلفظ درست، ترکیب و تجزیهٔ کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. می‌دانید تصویر کجا است؟
۲. آیا می‌دانید که حج بنای چندم اسلام است؟
۳. گفته می‌توانید چه‌کسی را حاجی می‌گویند؟

حج کردن فرض است.

پدرمحبوبه پارسال به حج رفت.

من هم آرزو دارم به حج بروم.

حـ ← فیظ – حفیظ
حـ ← مید – حمید
حـ ← میـ – ده – حمیده

حا–جی
محـ–بو–به

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های زیر را بخوانید و روی تخته به حرف‌ها تجزیه کنید.

❋ حاجی

❋ محبوبه

❋ حمیده

❋ حفیظ

- از حرف‌های داده شده کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید:

❋ ح+ ج=

❋ ف+ ر+ض=

❋ آ+ ر+ ز + و=

❋ م+حـ+بـ+و+ب+ه=

❋ حـ+ا+جـ+ی=

- جمله‌های زیرا را در کتابچه های خود نوشته و آن‌ها را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید.

❋ حج کردن ________ است.

❋ من هم آرزو دارم به ________ بروم.

❋ پدر محبوبه پارسال به حج ________.

فرض	رفت
حج	مطالعه

بشنو و بگو

• به خواندن و تلفظ درست کلمه‌ها گوش فرا دهید.

کلمه‌های که حرف «ح» به کار رفته باشد بگویید.

کلمه‌های زیر را با کف زدن هجا کنید:

❊ حفیظ

❊ حمید

❊ حمیده

❊ حاجی

❊ محبوبه

چند کلمه بگویید که حرف «ح» در آغاز، وسط و آخر کلمه‌ها به کار رفته باشد:

مانند:

حج	محبوبه	صبح

• **محاوره کنید.**

بلال: حج کردن چه است؟

میلاد: حج کردن فرض است.

بلال: آرزو داری که حج بروی؟

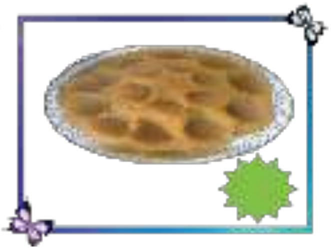
میلاد: بلی، یکی از آرزو هایم حج کردن است.

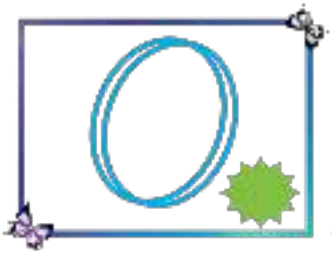
بلال: پدر شما حج رفته است؟

میلاد: پدر من پارسال حج رفته بود.

• تصویرهای زیر را نام بگیرید.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
یازدهم

ژاله

خواندن، نوشتن و آموختن دیگر مهارت‌های زبان

پرسش‌ها

۱. باریدن ژاله را کی دیده است، آیا ژاله مثل باران است؟
۲. چه وقت ژاله می‌بارد؟

در فصل بهار ژاله می‌بارد.
رنگ ژاله سفید است.
ژاله گل‌ها را پژمرده می‌کند.

ژا– له
مژ– ده
پژ– مر– ده

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.

• کلمه‌های زیر را به حرف‌ها تجزیه کرده روی تخته بنویسید.

❋ ژاله

❋ پژمرده

❋ فصل

❋ بهار

❋ سفید

• کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های تان بنویسید و کلمهٔ مفرد را به جمع آن وصل کنید:

درخت	گل‌ها
گل	قلم ها
قلم	برگ ها
کتاب	درخت ها
برگ	کتاب ها

جمله‌های زیر را در کتابچه‌های خود نوشته بعد جاهای خالی آن‌ها را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنید.

ژاله	بهار	گل

- در فصل ________ ژاله می بارد.
- رنگ ________ سفید است.
- ژاله _______ ها را پژمرده می کند.

کلمه‌های زیر از چند حرف ساخته شده است.

* شگوفه
* پژمرده
* گل
* فصل
* مژده

بشنو و بگو

• کلمه‌های «ژاله، مژده و پژمرده» را هجا نموده درست تلفظ کنید.

• محاوره کنید:

ژیلا: می‌دانی ژاله چه وقت می بارد؟

وژمه: بلی، در فصل بهار ژاله می بارد.

ژیلا: ژاله چه رنگ دارد؟

وژمه: ژاله رنگ سفید دارد.

ژیلا: می‌دانی ژاله گل‌ها را چه می‌کند؟

وژمه: بلی، ژاله گل‌ها را پژمرده می‌سازد و می‌ریزاند.

• در گروه‌ها پیرامون ضرر ژاله صحبت کنید.

تصویرهای زیر باهم چه ارتباط دارند؟

کارخانه‌گی

کلمه‌هایی: «گل، بهار و ژاله» را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.

سیب

هدف: خواندن، نوشتن، ترکیب، تجزیه و هجای کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. کدام میوه را زیاد خوش دارید؟
۲. چرا میوه‌ها را قبل از خوردن باید شست؟
۳. سیب چه رنگ دارد؟

سوسن و الیاس سیب آوردند.
خوردن سیب فایده دارد.
سیب باید پاک شسته شود.

سر
ور – سرور
دار – سردار

سو – سن
سا – را

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- به خواندن متن درس دقت کنید و تلفظ درست کلمه‌ها را بیاموزید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های: «سرور و سردار» را به حرف‌ها تجزیه کنید.
- از کلمه‌های زیر جمله‌های مناسب بسازید و روی تخته بنویسید:
  - فایده
  - سیب
  - پاک
- سطر اول متن درس را در کتابچه‌های تان املا بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس توسط معلم گوش فرا دهید.
- کلمه‌های: «سوسن و سارا» را هجا کنید.
- کدام میوه‌ها را خوش دارید؟ نام ببرید.
- **محاوره را دو دو نفر، در صنف اجرا کنید:**

سوسن: چه آوردی؟

سرور: سیب آوردم.

سوسن: خوردن سیب چه فایده دارد؟

سرور: خوردن سیب برای صحت بسیار فایده دارد.

سوسن: سرورجان، خوردن سیب فایده دارد؛ اما باید پیش از خوردن پاک شسته شود.

کارخانه‌گی

از متن درس کلمه‌هایی را که در آن حرف «س» به کار رفته است، دریافت نموده درکتابچه‌های تان بنویسید.

درس
سیزدهم

ضیا

هدف خواندن، نوشتن، هجا و تلفظ درست کلمه‌ها و دانستن اضرار آب‌بازی در آب‌های ناپاک

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. آب‌بازی در آب‌های ناپاک سبب چه می‌شود؟

ضیا و افضل آب‌بازی را خوش دارند.
آب‌بازی در آب‌های ناپاک ضرر دارد.
آب‌بازی در حوض‌های بزرگ خطر دارد.

مـ -ریض
مر- ضـ - یه
فـ - یاض

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.

• به خواندن متن درس دقت کنید.

• از حرف‌های زیر کلمه بسازید:

❋ ض – ر– ر

❋ ح– و – ض

❋ ا – ف – ض – ل

• کلمه‌های مفرد را به جمع وصل کنید و در کتابچه‌های خود بنویسید:

قلم	کتاب ها
کتاب	بچه‌ها
بچه	قلم ها

• جملهٔ زیر را در کتابچه‌های خود املا بنویسید:

❋ آب‌بازی در آب‌های ناپاک ضرر دارد.

بشنو و بگو

• به تلفظ درست واژه‌ها گوش فرا دهید و کلمه‌های: «فیاض، مریض، افضل و مرضیه» را هجا کنید.

۱– آیا تا حال آب‌بازی کرده اید؟

• محاوره را در صنف اجرا کنید:

عثمان: کی ها آب‌بازی را خوش دارند؟

عبدالله: ضیا و افضل آب‌بازی را خوش دارند.

عثمان: آب بازی در آب های ناپاک چه ضرر دارد؟

عبدالله: آب بازی در آب های ناپاک ما را مریض می‌سازد.

عثمان: در حوض های بزرگ آب‌بازی کرده ای؟

عبدالله: نخیر. آب‌بازی در حوض های بزرگ خطر دارد.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

فابریکه

هدف: خواندن، نوشتن، ترکیب و تجزیه کلمه‌های ساده و تلفظ درست کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. آیا از تکه‌های فابریکهٔ نساجی لباس ساخته اید؟
۳. از تکه چه چیز ها ساخته می‌شود؟

فرید در فابریکهٔ نساجی کار می‌کند.

در فابریکهٔ نساجی هر قسم تکه بافته می‌شود.

تکه‌های ساخت این فابریکه به مفاد وطن‌ما است.

فـ ← رید – فرید
فـ ← هیم – فهیم
فـ ← ریـ – ده– فریده

فر– زا– نه
مـ – ـفاد
برف

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
• متن درس را درست بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
• کلمه‌های: «فرید، فابریکه، مفاد و بافته» را چند بار تلفظ نموده روی تخته بنویسید.
• جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نموده در کتابچه‌های خود بنویسید:

نساجی
فابریکه
تکه
بافته

❋ فرید در .... کار می‌کند.
❋ در فابریکهٔ نساجی هر قسم .... می‌شود.

• سطر اول متن درس را روی تخته املا بنویسید.

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس توسط معلم گوش فرا دهید.
• کلمه‌های: «مفاد، فریده ، فهیم و فرید» را هجا کنید.
• **محاوره را در صنف اجرا کنید:**

فرهاد: برادر شما در کجا کار می‌کند؟
فهیم: برادرم در فابریکهٔ نساجی کار می‌کند.
فرهاد: در فابریکهٔ نساجی چه قسم تکه‌ها بافته می‌شود؟
فهیم: در فابریکهٔ نساجی تکه‌های گوناگون بافته می‌شود.
فرهاد: از تکه چه ساخته می‌شود؟
فهیم: از تکه انواع مختلف لباس‌ها ساخته می‌شود.

کارخانه‌گی

از متن درس، کلمه‌هایی را بیرون نویس کنید که حرف « ف » در آن به کار رفته باشد.

درس
پانزدهم

قلم

هدف: خواندن، نوشتن، ترکیب، تجزیه و تلفظ درست کلمه‌ها و محاوره

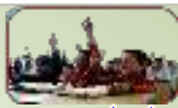
پرسش‌ها

۱. تصویر بالا را ببینید و بگویید که چیست؟
۲. شما با چه نوع قلم نوشته می‌کنید؟

قدسیه خواهر مقیم است.
مقیم به رسامی علاقه دارد.
مقیم با قلم پنسل رسم می‌کَشد.
قدسیه با قلم مشق می‌کند.

قا ← سم – قاسم
قا ← شق – قاشق
قا ← در – قادر

قا – سم
مـ – قیم
قا – شق

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.

• حرف « ق » را چند مرتبه تلفظ کنید.

• از حرف‌های داده شده کلمه بسازید و روی تخته بنویسید:

❉ ق+ س+ ی+م=

❉ م+ ق+ ی+ م=

❉ ق+ ی+ م+ ا + ق

❉ ق + ا + ش+ ق

• جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید و در کتابچه‌های خود بنویسید:

❉ مقیم به .... علاقه دارد.

❉ قدسیه با..............مشق می‌کند.

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.

• **محاورۀ زیر را در صنف اجرا کنید:**

فرزانه: السلامُ علیکم و رحمة الله و برکاته.

مدینه: علیکم السلام.

فرزانه: کی به رسامی علاقه دارد؟

مدینه: مقیم به رسامی علاقه دارد.

فرزانه: مقیم با کدام قلم رسم می‌کشد؟

مدینه: مقیم با قلم پنسل رسامی می‌کند.

فرزانه: کی با قلم مشق می‌کند؟

مدینه: قدسیه با قلم مشق می‌کند.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
شانزدهم

گُل

هدف: خواندن، نوشتن، ترکیب، تجزیه و تلفظ درست کلمه‌ها و محاوره

پرسش‌ها

۱. آیا شما گل‌ها را خوش دارید؟
۲. گل‌ها را چطور نگهداری کنیم؟
۳. شما در حویلی خود چه قسم گل دارید؟

در فصل بهار در دشت‌ها، گُلِ لاله می‌روید.

برگ گُل‌لاله رنگ سرخ دارد.

شاگرد خوب گُل‌ها را از گُل بُته نمی‌کَند.

گل ← **دان – گلدان**
گل ← **اب – گلاب**
برگ –گلبرگ

گـ – لیم
گا – دی
شا – گرد

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و کلمه‌های جدید را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های: «دشت، لاله و گل» را به حرف‌ها تجزیه نموده روی تخته بنویسید.
- از متن درس کلمه‌هایی را بیرون نویس کنید که حرف «ل» در آن به کار رفته باشد.
- جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و جاهای خالی آن‌ها را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نمایید:

❋ در فصل............. در دشت‌ها .... می‌روید.

❋ برگ گل‌ها رنگ ....دارد.

❋ .... گل‌ها را از....................نمی‌کَنَد.

گل لاله	بهار	شاگرد خوب	بهار	گل بته	سبز

بشنو و بگو

- کلمه‌هایی: «گلدان، گلاب، گلبرگ، گلیم، گادی و شاگرد» را هجا کنید.
- **محاوره را در صنف اجرا کنید :**

لیلا: در فصل بهار در دشت‌ها چه می‌روید؟

گلالی: در فصل بهار در دشت‌ها گل لاله می روید.

لیلا: برگ گل‌ها چه رنگ دارد؟

گلالی: برگ گل‌ها رنگ سبز دارد.

لیلا: شاگرد خوب چه می‌کند؟

گلالی: شاگرد خوب گل‌ها را از گل بته نمی‌کند.

- تصویرهای زیر را نام گرفته در مورد هر کدام یک یک جمله بگویید:

کارخانه‌گی

کلمه‌هایی را در کتابچه‌های خود بنویسیدکه حرف « ل » در آن به کار رفته باشد.

درس
هفدهم

مادر

هدف: خواندن، نوشتن، ترکیب و تجزیهٔ کلمه‌ها

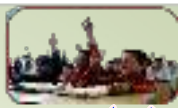

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. آیا در کار های خانه با مادر خود کمک می‌کنید؟
۳. چرا مادر خود را دوست داریم؟

من مادر خود را دوست دارم.
من در کارهای خانه با مادرم کمک می‌کنم.
ما باید احترام مادر خود را داشته باشیم.

ما – در
احـ – ـتـ – ـرام
ک – مک
ما – شین

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند و مناسب بخوانید و بگویید که حرف «م» در کدام کلمه‌ها به کار رفته است.
• کلمه‌هایی: «مادر، کمک، احترام» را به حرف‌ها تجزیه کنید.
• سطر اول درس را روی تخته املا بنویسید.
• نام تصویرهای زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و زیر حرف «م» خط بکشید:

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
• کلمه‌هایی: «مادر، ماما و مکتب» را هجا کنید.
• **محاوره کنید.**

شگوفه: مادرت را دوست داری؟
منیژه: بلی، من مادر خود را دوست دارم.
شگوفه: در کار های خانه با مادرت کمک می‌کنی؟
منیژه: بلی، من در کارهای خانه با مادرم کمک می‌کنم.
شگوفه: من مادر خود را خیلی دوست دارم و احترام می‌کنم.
منیژه: من هم مادر خود را زیاد دوست دارم و احترام می‌کنم.

کارخانه‌گی

جملهٔ زیر را چند بار در کتابچه‌های خود بنویسید:
«همهٔ ما، مادر خود را دوست داریم و احترام می‌کنیم.»

درس
هژدهم

وطن

خواندن، نوشتن، محاوره، ترکیب و تجزیهٔ کلمه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. آیا وطن خود را دوست دارید؟
۳. کدام میوه‌ها در وطن‌ما پیدا می‌شود؟

وطن‌ما افغانستان است.
وطن‌ما خانهٔ‌ما است
ما وطن خود را دوست داریم.

و ← **طن – وطن** | **و– طن**
و ← **هاب –وهاب** | **میـ– وه**
و ← **حید–وحید** | **انـ–گور**

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید.
- کلمه‌هایی را از متن درس بیرون نویس کنید و روی تخته بنویسید که حرف «و» در آن به کار رفته باشد.
- کلمه‌های هم شکل زیر را در کتابچه‌های تان بنویسید و با یکدیگر وصل کنید:

کوه	مشهور
وطن	تربوز
مشهور	کوه
تربوز	وطن

- چند کلمه روی تخته بنویسید که حرف «و» در آغاز، وسط و آخر آن به کار رفته باشد.

* طور مثال: میوه

وحید	میوه	نازو

• تصویر های زیر را ببینید و در مورد هر یکی از آن‌ها جمله بنویسید:

بشنو و بگو

• به تلفظ درست کلمه‌ها گوش فرا دهید آن ها را هجا کنید.

❋ وهاب

❋ وحید

❋ میوه

❋ خانه

❋ افغانستان

❋ دوست

• چرا وطن خود را دوست داریم؟

• کدام جاهای افغانستان را دیده اید؟

❋ کلمه‌های زیر را به حرف‌ها تجزیه کنید:

❋ وطن

❋ وهاب

❋ وحید

❋ انگور

• محاورۀ زیر را در صنف اجرا کنید:

فرید: وطن‌ما کجاست؟

پدر: وطن‌ما افغانستان است.

فرید: وطن، یعنی چه؟

پدر: وطن، یعنی خانه.

فرید: وطن خود را دوست داری؟

پدر: بلی، من وطن خود را دوست دارم.

فرید: من هم وطن خود را دوست دارم.

کارخانه گی

کلمه‌هایی: «وطن، میوه و کوه» را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
نزدهم

یاسین

هدف: خواندن، نوشتن، هجای کلمه‌ها و دانستن اهمیت پیشهٔ نجاری

پرسش‌ها

۱. گفته می‌توانید یوغ، میز، چوکی و دروازه را کی می‌سازد؟
۲. کدام یک از شما یوغ را از نزدیک دیده اید؟

یاسین نجار است.
او دکان نجاری دارد.
یاسین از چوب، یوغ، میز و چوکی می‌سازد.

یا	ور - یاور	یو - سف
	سین - یاسین	جـ - وا - ری
	سـ - مین - یاسمین	نیـ - شـ - کر

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و به تلفظ حرف«ی» دقت کنید.

• چند کلمه یی را که حرف «ی» در آن به کار رفته باشد روی تخته بنویسید.

❋ مانند: یاسین

• جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نمایید:

❋ .... نجار است.

❋ او .... نجاری دارد

یاسین	قشنگ	دکان

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس، تلفظ درست و هجای کلمه‌ها با دقت گوش دهید.

• **محاورۀ زیر را در صنف تمرین کنید.**

رستم: السلامُ علیکم و رحمة الله و برکاته.

سهراب: علیکم السلام.

رستم: پدر شما چه کار می‌کند؟

سهراب: پدر من نجار است.

رستم: او دکان نجاری دارد؟

سهراب: بلی، او دکان نجاری دارد.

رستم: نجار چه چیزها می‌سازد؟

سهراب: نجار از چوب میز، چوکی و یوغ می‌سازد.

• تصویرهای زیر را نام بگیرید.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس بیستم

نشانه‌های قدرت خداوند جلّ جلاله

هدف: شاگردان بدانند که آنچه در روی زمین و آسمان است نشانه هایی از قدرت خداوند جلّ جلاله می‌باشد

پرسش‌ها

۱. در تصویرهای بالا چه می‌بینید؟
۲. آفتاب، مهتاب، پرنده گان، و حیوانات را کی پیدا کرده است؟

گنجشک ناز و کوچک
پــرواز از کی آمــوخت
آن بلــبل خـــوش آواز
آواز از کــــی آموخت

خــورشید و ابر و باران
پــرواز و مـــاه و لبخند
هریک نشانه یی است
از قـــدرت خــــداوند

نسرین صحامی

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- شعر را بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و هم شکل‌ها را با هم وصل نمایید:

گنجشک	خوش
پرواز	ماه
خوش	گنجشک
ماه	پرواز

- از شاگردان بخواهید هر کدام به نوبت در بارهٔ الله‌ﷻ یک جمله روی تخته بنویسند.
- از حرف‌های زیر کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید:

❋ آ + م + و + خ + ت =

❋ ک + و + چ + ک =

❋ خ + و + ر + ش + ی + د=

بیت های زیر را روی تخته نوشته جاهای خالی آن‌ها را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنید.

کی
کوچک
آموخت
خوش

گنجشک ناز و ________

پرواز از کی ________

آن بلبل ________ آواز

آواز از ____________ آموخت

- کلمه‌های زیر را به حرف‌ها تجزیه کنید:

❋ گنجشک

❋ بلبل

❋ آموخت

❋ خورشید

❋ لبخند

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
- خداوندﷻ چه چیز ها را پیدا نموده است؟
- برای کلمه‌هایی: «باران، خورشید و ماه» جمله بگویید.
- در گروه‌ها پیرامون شکرگزاری از نعمت‌های خداوندﷻ صحبت کنید.

کلمه‌های زیر را هجا کنید.

❋ گنجشک   – گنـ – ـجشک

❋ آموخت

❋ باران

❋ لبخند

❋ قدرت

– حرف‌های: « پ، ف،ق،ک،گ» را در آغاز، وسط و آخر کلمه‌ها نشان داده تلفظ کنید.

پـ	پروانه	پوپل	توپ
فـ	فیل	گلفروش	صنف
قـ	قاشق	بشقاب	اتاق
کـ	کتاب	مکتب	ناک

– تصویر زیر را ببینید و در مورد چیزهایی‌که خداوندﷻ پیدا کرده است صحبت کنید:

کارخانه‌گی

متن شعر را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
بیست و یکم

سال و ماه

شاگردان نام ماه‌های سال را بیاموزند.

پرسش‌ها

۱. می‌دانید یک سال دارای چند ماه است؟
۲. ماه‌های سال را نام گرفته می‌توانید؟
۳. در کدام ماه تولد شده اید؟

یک سال دارای دوازده ماه است.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را بخوانید و نام ماه‌های سال را حفظ کنید.
- نام ماه‌های سال را در کتابچه‌های خود املا بنویسید.
- با حرف‌های داخل چوکات کلمه‌ها را در کتابچه های خود تکمیل کنید:

❋	.... مل	ح
❋	.....................ور	ث
❋	.....................قرب	ع
❋	.....................دی	ج

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید و تلفظ درست کلمه‌ها را بیاموزید.
- **محاورهٔ زیر را در صنف اجرا کنید:**

ملالی: یک سال چند ماه است؟

گلالی: یک سال دوازده ماه است.

ملالی: نام شش ماه اول سال کدام‌ها اند؟

گلالی: حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد و سنبله.

ملالی: نام شش ماه دوم سال کدام‌ها اند؟

گلالی: میزان، عقرب، قوس، جدی، دلو و حوت

سلام اعداد

یـک و دو و سـه و چـــهار
آمـــده فصـــل بهـــــار
پنج و شش و هفت و هشت
بیـــا بـــرویم به گلگشت
نـــه و ده سخـــن تمام
به همـــه میگـیم، ســلام

کارخانه‌گی

نام ماه‌های سال را در کتابچه‌های خود بنویسید و حفظ کنید.

درس
بیست و دوم

چهار فصل

شناختن فصل‌ها و ماه‌های هر فصل

پرسش‌ها

۱. گفته می‌توانید یک سال دارای چند ماه است؟
۲. فصل بهار شامل چند ماه می‌شود؟
۳. بعد از فصل بهار، کدام فصل می‌آید؟

یک سال چهار فصل دارد:
بهار، تابستان، خزان و زمستان.
هر فصل شامل سه ماه می‌شود.

حمل، ثور، جوزا ماه های فصل بهار استند.

سرطان، اسد، سنبله ماه های فصل تابستان استند.

میزان، عقرب، قوس ماه های فصل خزان استند.

جدی، دلو، حوت ماه های فصل زمستان استند.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.

• جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نموده روی تخته بنویسید:

* یک سال .... دارد.

* یک فصل................. دارد.

سه ماه
فصل بهار
چهار فصل
جدی، دلو، حوت

❊ حمل، ثور و جوزا ماه‌های .... اند.

❊ ....، .... و .... ماه‌های فصل زمستان اند.

• نام‌های چهار فصل را روی تخته املا بنویسید.

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس با دقت‌گوش فرا دهید و تلفظ درست کلمه‌ها را بیاموزید.

۱- جدی، دلو و حوت ماه‌های کدام فصل اند؟

۲- ماه‌های فصل خزان را نام بگیرید؟

• **محاوره کنید.**

نرگس: یک سال چند فصل دارد؟

مرسل: یک سال چهار فصل دارد.

نرگس: نام چهار فصل را می‌دانی؟

مرسل: بلی، بهار، تابستان، خزان و زمستان.

نرگس: هر فصل چند ماه دارد؟

مرسل: هر فصل سه ماه دارد.

• به تصویرهای زیر دقت نموده، نام‌های هر فصل را بگویید:

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس نمایید.

درس
بیست و سوم

هفته

شاگردان بدانند که یک هفته دارای چند روز است

پرسش‌ها

۱. می‌دانید یک هفته شامل چند روز می‌شود؟
۲. روزهای هفته را نام گرفته می‌توانید؟
۳. کدام روز هفته را زیاد خوش دارید؟

یک هفته دارای هفت روز است.

شنبه – یکشنبه – دوشنبه – سه شنبه

چهارشنبه – پنجشنبه – جمعه

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را خاموشانه بخوانید و کلمه‌های که حرف « هـ » در آن به کار رفته است، دقت کنید.

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ نمایید.

• کلمه‌های که حرف «هـ» در آن به شکل‌های مختلف به کار رفته است روی تخته بنویسید.

• از حرف‌های داده شده کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید:

❋ هـ + فـ + تـ + ه =

❋ شـ + نـ + بـ + ه =

❋ یـ + کــ + شـ + نـ + بـ + ه =

❋ جـ + م + ع + ه =

• نام روزهای هفته را روی تخته املا بنویسید.

جاهای خالی جمله ها را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید.

❋ یک هفته ________ روز است.

❋ بعد از چهارشنبه کدام روز هفته است؟

داکتر	هفت
جمعه	پنجشنبه

– جدول زیر را در کتابچه‌های‌تان بنویسید و تکمیل کنید.

شنبه
دوشنبه
چهارشنبه
جمعه

بشنو و بگو

• نام روزهای هفته را از روی جنتری گفته می‌توانید؟

۱– حرف «ش» در کلمه‌های متن درس چند مرتبه به کار رفته است؟

۲– کدام روز هفته را خوش دارید؟

۳– یک هفته چند روز است؟

۴– کدام روز هفته، رخصتی است؟

– جنتری زیر را ببینید و روز های هفته را در آن نشان دهید.

- **محاوره کنید.**

آرش: یک هفته دارای چند روز است؟

آرین: یک هفته دارای هفت روز است.

آرش: روز های هفته را نام گرفته می توانی؟

آرین: بلی، شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چهارشنبه، پنج شنبه و جمعه.

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
بیست و چهارم

بیرق‌ما

هدف: خواندن، نوشتن و شناختن بیرق ملی وطن‌ما

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. می‌دانید بیرق‌ما چه رنگ دارد؟

بیرق‌ما سه رنگ دارد.
رنگ های بیرق‌ما سیاه، سرخ و سبز است.
بیرق‌ما نشان آزادی ما است.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های که حرف « ق » در آن به کار رفته است درست تلفظ کنید.

• رنگ بیرق کشورما را از چوکات زیر انتخاب کرده روی تخته بنویسید:

زرد	سبز	گلابی	سیاه	نارنجی	سرخ	آبی

• کلمه‌های زیر را به حرف‌ها تجزیه نموده روی تخته بنویسید.

❋ سیاه

❋ بیرق

❋ آزادی

❋ سبز

• جملۀ زیر را در کتابچه‌های خود املا بنویسید:

❋ بیرق کشورما سه رنگ دارد، سیاه، سرخ و سبز.

❋ حرف‌های زیر را در کتابچه‌های خود ترکیب کنید و از آن کلمه بسازید.

❋ ب، ی، ر، ق

❋ ن، ش، ا، ن

❋ آ، ز، ا، د، ی

• جمله‌های زیر را در کتابچه های خود نوشته جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید.

هفت	داکتر
آزادی	سه

* بیرق ما ________ رنگ دارد.

* بیرق ما نشان ________ ما است.

* بیرق افغانستان را در کتابچه های تان رسم کنید.

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.

• بیرق کشورما چند رنگ دارد؟

• بیرق‌ما نشان چیست؟

• با استفاده از کلمه‌های زیر جمله بگویید:

* بیرق

* آزادی

* وطن

* سرخ

* رنگ

* سبز

• از چند کلمه نام ببرید که حرف « ق » در آن به کار رفته باشد.

مثال: نقاشی

• تصویرهای زیر را با هم ارتباط دهید و در بارۀ آن صحبت کنید:

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
بیست و پنجم

دختر و پسر با نظافت

هدف: خواندن، نوشتن و مراعات کردن نظافت در زنده‌گی

پرسش‌ها

۱. در تصویرها چه می‌بینید؟
۲. در بارهٔ نظافت و پاکی چه می‌دانید؟
۳. دست، روی و دندان های خود را هر روز می‌شویید یا خیر؟

لطیفه و داوود دختر و پسر با نظافت اند.
آن‌ها در خانه و مکتب نظافت را مراعات می کنند.
آن‌ها لباس، بدن و ناخن‌های خود را پاک نگه می‌دارند.
لطیفه و داوود می‌دانند که نظافت جزء ایمان است.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنید:

❋ لطیفه و .... دختر و پسر با ....اند.

❋ آن‌ها در .... و .... نظافت را .... می‌کنند.

❋ لطیفه و داوود .... که نظافت..........................است.

نظافت	داوود	خانه	مکتب	مراعات	می دانند	جزء	ایمان

- کلمه‌های هم شکل را در کتابچه‌های خود بنویسید و با هم وصل کنید:

نظافت	ایمان
مراعات	پاک
ایمان	نظافت
پاک	مراعات

بشنو و بگو

- به تلفظ درست کلمه‌ها در متن درس دقت نمایید.
- به کلمه‌های زیر، جمله بگویید:

❋ نظافت

❋ مکتب

- در بارهٔ تصویرهای زیر صحبت کنید:

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

درس
بیست و ششم

کبوتر صلح

هدف: شاگردان بدانند که صلح نیاز همه انسان ها است.

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. کبوتر سفید نشانهٔ چیست؟
۳. چرا صلح می‌خواهیم؟

بیـــا بیـا کبـــوتـر مـــــن — **پـرواز کن بالای سـرمن**

ای کبـــــوترک نـــازنیـن — **بنشین به روی زمیـــــن**

دوستت دارم همچـو جان — **ای کبوتر صلح و مهربان**

تا که دنیاست تـوسـتـی — **نشان صلـــح و دوستـی**

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن شعر را با لحن و آهنگ مناسب بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های: « صلح، کبوتر، پرواز و مهربان» را به حرف‌ها تجزیه نموده روی تخته بنویسید.
- هر یک شما برای « صلح » یک جمله در کتابچه‌های خود بنویسید.
- بیت های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید:

ای ....نازنین	.... به روی زمین
................دارم همچو جان	ای کبوتر .... و مهربان

بشنو و بگو

- به خواندن متن شعر با دقت گوش فرا دهید و کلمه‌ها را درست تلفظ نمایید.
- به سؤال های زیر پاسخ دهید:
- شعری را که خواندید در بارهٔ چه بود؟
- ❋ چرا به صلح نیاز داریم؟
- جملهٔ زیر را با دقت بخوانید و مفهوم آن را بگویید:
- ❋ صلح نیاز همهٔ انسان ها است.
- در گروه‌ها پیرامون تصویرهای زیر نظر خود را بگویید:

- ترانه زیر را بخوانید وحفظ کنید.

گنجشک

گنجشکک به خاموشی	ســـــر گل‌بتـه بشـی
گل‌بتـه ره او بــــــرده	گنجشککه خو بـرده
گـنـجشـکـک طـلایی	زرد و سفید و سیاهی
ایسو او سو میـپــــری	خار و خسـه میبـری

کارخانه‌گی

در بارهٔ صلح چند جمله در کتابچه‌های تان بنویسید.

درس
بیست و هفتم

مکتب ما

هدف: خواندن، نوشتن و حفظ کردن بعضی شعر ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. مکتب رفتن چه فایده دارد؟
۳. خوش دارید به مکتب بروید؟

مکتب، ای خانه و جماعت ما
مکتب، ای مایهٔ سعادت ما

از تو علم و کمال می‌خواهیم
از تو نور و جمال می‌خواهیم

ما به سویت به شوق می‌آییم
خوش و خندان به ذوق می‌آییم

مکتب از ما شعور می‌خواهد
علم و دانش ضرور می‌خواهد

مایل

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با لحن و آهنگ مناسب بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.

• متن درس را بخوانید و کلمهٔ که حرف « ع » به شکل‌های مختلف در آن به کار رفته است مشخص کنید.

• کلمه‌های زیر را روی تخته املا بنویسید.

* جماعت   * سعادت   *کمال   * جمال   * شعور

• کلمه‌های زیر را به حرف‌ها تجزیه نموده و در کتابچه‌های خود بنویسید.

* خانه   * مایه   * خندان   * دانش   * شوق

• کلمه‌های هم شکل زیر را روی تخته بنویسید و با هم وصل کنید:

نور	ذوق
سعادت	علم
علم	نور
ذوق	سعادت

بیت های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنید.

* از تو علم و ________ می خواهیم. | کمال |

* از تو نور و ________ می خواهیم. | جمال |

بشنو و بگو

- به خواندن و معنای شعر دقیق گوش فرا دهید.
- بیت های زیر را معنا کنید:

مکتب، ای خانه و جماعت‌ما　　　　مکتب ای مـایۀ سعادت مـا

- در گروه‌ها پیرامون آموختن علم و دانش صحبت کنید.

تصاویر زیر را ببینید و در مورد آن یک یک جمله بگویید.

- ترانۀ زیر را حفظ کنید:

قوقوقو برگ چنار

قوقوقـو بـرگ چنـــار	دخترا شیشته قـــطار
می چینن برگ چنـــار	می خورن دانـه انـــار
کاشکی کفتر می‌بـودم	ده هـــوا پـر مـی‌زدم
آب زمزم می‌خـــوردم	ریگ دریا می‌چینـدم
کاشکی ماهی می‌شدم	دمـو دریـــای کـلان
ده او راهی می‌شـــدم	پایی و جایی می‌شدم

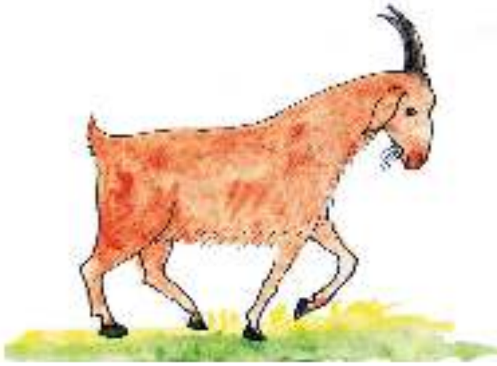
کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های تان رونویس کنید.

درس
بیست و هشتم

بزک چینی

هدف: رشد و تقویت ذهنی شاگردان و برداشت مفاهیم از قصه‌ها

پرسش‌ها

۱. در تصویر چه می‌بینید؟
۲. آیا قصهٔ بزک چینی را شنیده اید؟

بود نبود یک بزک چینی بود. این بزک چینی سه چوچه داشت. انگک، بنگک و کلوله سنگک.

بزک چینی وقتی که از خانه بیرون می‌رفت به چوچه‌هایش می‌گفت: هوش کنید که دروازه را به کسی دیگر باز نکنید. چوچه‌ها گپ مادر خود را قبول می‌کردند. یک روز که بزک چینی بیرون رفت، یک گرگ آمد و دروازهٔ خانهٔ شان را تک تک زد. چوچه‌ها گفتند: کیستی؟ گرگ صدای خود

را مثل بزک چینی ساخت.
چوچه‌ها فکر کردندمادر شان است.
دروازه را باز کردند.
گرگ خیززد، انگک و بنگک را قورت کرد؛ مگر کلوله سنگک پشت یک سنگ پت شد.

وقتی که بزک چینی از بیرون آمد دروازه را بسیار زد صدای چوچه‌ها را نشنید، تنها کلوله سنگک بعد از بسیار پرسان دروازه را باز کرد و از دیدن مادر خود خوش شد و در بارهٔ انگک و بنگک به مادر خود قصه کرد.
بزک چینی بسیار پریشان شد. حیران بود که چه کند؟ اول به طرف خانهٔ روباه رفت بعد به خانهٔ شیر و پلنگ و پرسید که کی چوچه‌هایش را خورده است. آن‌ها جواب دادند که چوچه‌هایش را نخورده اند.

بزک چینی به خانهٔ گرگ رفت و از او پرسید:

گرگ گفت:

کیستی سر بامک لــــرزانک مــن

خاک می ریزی سر آشک مهمانک من

آش مهمانکــم را شـــور کـــردی

چشـــم مهمانکم را کـور کـردی

من هستم بزک چینی   دو شاخ دارم بالای بینی

انگک و بنگک را تو خورده‌ای.

گرگ گفت: بلی

بزک چینی گفت: فردا جنگ من و تو است. گرگ قبول کرد.

بزک چینی یک کوزه را پُر از شیر کرد و پیش آهنگر برد و گفت:

این شیر را بگیر و شاخ‌های مرا خوب تیز کن. آهنگر شیر را گرفت و شاخ‌هایش را خوب تیز کرد.

گرگ یک کوزه را از خاک پُر کرد و پیش آهنگر برد و گفت:

این شیر را بگیر و دندان هایم را تیز کن.

آهنگر دید که گرگ کوزه را از خـاک پُر کرده اسـت، قهر شد و همه دندان های گرگ را کَشـید و به جای آن از زغال دنـدان سـاخت و در دهـن گرگ گذاشت.

روز دیگر گرگ و بزک چینی هر دو در میدان جنگ رفتند. گرگ بـه بزک چینـی حمله کرد کـه او را بخورد، چون دندان نداشـت بزک را خورده نتوانسـت؛ پس از آن بزک چینی به طرف گرگ دوید و با شـاخ‌های تیز خود به شکم گرگ زد. شکم گرگ پاره شد و به زمین افتاد.

انگک و بنگک بع بع کنان از شکم گرگ بیرون آمدند.

بزک چینی با چوچه‌هایش خوش و خندان به خانه برگشتند.

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید و نشانه های: « . ، : ؟» را در متن درس مشخص کنید.

• کلمه‌های که حرف« گ ، ق » در آن به کار رفته است از متن درس دریافت نمایید و تکرار کنید.

• کلمه‌های پنج حرفی و شش حرفی را از متن درس بیرون نویس نموده در کتابچه‌های تان بنویسید.

•از حرف‌های داده شده کلمه بسازید و روی تخته بنویسید.

❋ چـ + و + چـ + ه =

❋ قـ + ر + ت =

❋ هـ + و + ش =

❋ گـ + پ =

❋ حـ + یـ + ر + ا +ن =

• دو سطر متن درس را روی تخته املا بنویسید.

بشنو و بگو

• قصۀ بزک چینی را از یاد بگویید.

• اگر همچو قصۀ دیگر یاد دارید به دیگران بگویید.

ترانهٔ معارف

افغـــانستـــان مـــا | جـان و جهان مـــا
ای هســت و بـود مـا | ای تــارو پـود مـــا

اهل معـارفیم، تعلیـــم کـــارما
علمســت شعـار ما، بس افتخــار ما

بد خـواه ظلـمتیــم | ضـد جـهـالتیــم
در کسـب معـرفـت | بـا عـــزم و همتیــم

اهل معـارفیم، تعلیـــم کـــارما
علمست شعــار مــا، بس افتخار مــا

مـا کـــار می‌کنیــم | پیکار می‌کنیـــم
باز دیگـــر تـــرا | گلــزار می‌کنیـــم

اهل معـارفیم، تعلیـــم کـــار ما
علمســت شعـار مــا، بس افتخار مــا

بدگـــر نظـر کنــد | بـاری بـــه گلشنـت
شـــرمنـــده دشمنت | از آهنیـــن تنت

اهل معـارفیم، تعلیـــم کـــار ما
علمســت شعار مـا، بـس افتخــار مـا

حافــظ تـــراخـدا | ای مـهــد آریـــا
اینســت روز و شـب | مــارا همیـن دعـــا

اهل معـارفیم، تعلیـــم کـــار ما
علـمست شعــار مـا، بـــس افتخار ما

(سید محی الدین راعی)